

3 In groep zijn we sterker

Je krijgt elk een lijstje. Zoek daarop de antwoorden. Vul ze aan.

Wat is de hoofdstad van Iran?	T	E	H	E	R	A	N						
Tallinn is de hoofdstad van	E	S	T	L	A	N	D						
Wie was Belgisch voetbalkampioen in 2006?	A	N	D	E	R	L	E	C	H	T			
Geef de familienaam van de grootste wielrenner aller tijden.	M	E	R	C	K	X							
Geef de voornaam van de Britse prins die op 29 april 2011 in het huwelijk trad.	W	I	L	L	I	A	M						
Geef een ander woord voor 'wereldzee'.	O	C	E	A	A	N							
Julius Caesar was een heel beroemd veldheer bij de	R	O	M	E	I	N	E	N					
In welk gebouw vergadert de Russische regering?	K	R	E	M	L	I	N						

Weet je wat het woord in de gele kolom betekent?

samenwerken in groep

4 Mensen vormen groepen

Op deze beelden zie je mensen die een groep vormen.

Waarom kun je dat zien op de foto? Noteer het in enkele woorden.

Ze hebben een uniform aan.

Ze hebben vlaggen en andere accessoires in dezelfde kleuren.

1 Wat gebeurt er als je oud wordt?

Kruis aan in het lijstje wat voor deze mensen moeilijk of helemaal niet lukt.

Extra Bedenk nog iets anders wat ze wel goed kunnen.

		
☒ nadenken	☒ stappen	lopen
☒ zelf eten koken	☒ werken	☒ schoonmaken
☒ praten	luisteren	tv-kijken
kijken	☒ dansen	☒ boodschappen doen
alleen gaan wandelen	vertellen	telefoneren

2 De dag van Els

Markeer wat je belangrijk vindt.

Els is bejaardenhelpster. Ze koos ervoor om niet in een rusthuis te werken. Ze werkt bij 'thuiszorg'. Elke dag komt ze bij bejaarden die nog thuis wonen, maar niet meer alles kunnen. Zij vindt haar werk heel tof. Als de mensen lachen, is ze ook blij. Soms vindt ze het vervelend dat ze in het weekend moet werken. Vooral als ze wat laat is gaan slapen. Om 7 uur moet ze al op weg. Want bejaarden wachten niet graag ...

Lees en markeer. Bedenk een voorstel.

Maria is 91 jaar. Haar man stierf 20 jaar geleden. Nu woont zij alleen. Maria heeft heel gezond geleefd. Zij is nog fit voor haar leeftijd. Het stappen lukt wat moeilijker. Om zich helemaal zelf te wassen is zij niet lenig genoeg meer. Maria kan nog koken. Zij houdt ervan om mensen te zien en met mensen te praten. Daarom staat zij heel dikwijls aan haar voordeur. Want haar huisje verlaat zij niet meer alleen. En als ze een kaartje kan leggen, is zij in haar nopjes.

Hoe kan Els Maria helpen? Hoe kan ze Maria een leuke dag geven?

Els kan Maria komen wassen.

Els kan een kaartje leggen en een babbeltje doen met Maria, dat vindt Maria leuk.

3 Wat gebeurt er als je niet alles kunt?

- Zelfstandig zijn

Kruis aan in het lijstje wat voor deze mensen moeilijk of helemaal niet lukt.

Extra Bedenk nog iets anders wat ze wel goed kunnen.

		
☒ stappen	☒ tv-kijken	☒ stappen
☐ de krant lezen	☐ muziek beluisteren	☒ schrijven
☒ fietsen	☐ telefoneren	☒ fietsen
☐ tv-kijken	☒ met de auto rijden	☒ boodschappen doen
☐ schrijven	☒ chatten	☒ voetballen

- Er is al heel wat mogelijk. Lees en vul aan.

Flor is een lieve hond. In zijn eerste levensjaar vebleef hij in een pleeggezin. Daar leerde hij gehoorzamen. In zijn tweede jaar zat hij in een centrum. Daar kreeg hij een echte opleiding. Zo werd hij een geleidehond die blinde mensen kan helpen.

De Fransman Louis Braille ontwikkelde ongeveer 150 jaar geleden een speciaal alfabet. Louis Braille was zelf blind geworden. Hij kon enkel nog de dingen horen en voelen. Zijn alfabet bestaat uit 'voelletters'. De letters worden met puntjes in het papier gedrukt. Als je goed oefent, kun je echt vlot lezen met de vingertoppen. In speciale boekhandels kun je boeken in brailleschrift krijgen.

Hoe hebben die middelen het leven van Christine verbeterd?
Noteer in enkele woorden.

het Brailleschrift

Zo kan Christine toch dingen lezen en studeren.

Flor de geleidehond

Met Flor kan Christine gaan wandelen.

4 Iedereen is bezig

Schrijf op waarmee die personen misschien bezig zijn.

	ochtend of voormiddag	namiddag of avond
mama		
Anita		
Walter		
Liesje		
Dimitri		

5 Wat denken we nu?

Kies een van de twee foto's. Bedenk wat je straks zult zeggen.

Dit dacht ik voor de les.

Dit denk ik nu.

1 Afspraken heel nabij en in de maatschappij

Noteer met enkele woorden een afspraak die je moet naleven:

- thuis: _____
- in de klas: _____
- op school: _____
- in het verkeer: _____

2 Wie controleert of je de afspraken naleeft?

Kleur voor de afspraak met de kleur van de passende foto.

	Bij het eerste belteken maak ik mijn boekentas klaar.
	Als je de bal buiten de zijlijn trapt, mag de tegenstrever ingooien.
	Op de autosnelweg is 120 km/u de maximumsnelheid.
	In het park mag ik de wandelpaden niet verlaten.
	In het spel mag enkel de keeper de bal met de hand spelen.
	Ik laat elke week mijn klasagenda ondertekenen.
	Tussen 8.00 en 20.00 moet je hier als autobestuurder betalen om te parkeren.
	Ik pluk geen bloemen die in de perkjes staan.
	Op school mag er onder het afdak niet gevoetbald worden.
	Ook achteraan in de auto draag ik mijn veiligheidsgordel.
	Verboden de eendjes te voeren!
	Op school mag niet gesnoept worden.

1 Ik en mijn gemeente

- Vul eerst dit voorbeeld aan.

	naam van de hoofdgemeente	Harelbeke
	naam van de deelgemeente	Bavikhove
Zoek op het internet.		

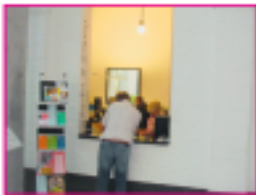

- Wat weet jij over jouw gemeente?

Vul dit rooster in voor jouw gemeente. Als je niks kunt aanvullen, zet een streepje.

Verder aanvullen kan in de balk onderaan. Kleur het vakje waar jij woont groen.

naam van de gemeente	
naam van de hoofdgemeente	
naam van de deelgemeente	
naam van de deelgemeente	
naam van de deelgemeente	

2 Welkom in het gemeentehuis

			
papieren	onthaal	bouwen	op het net

Elke foto heeft een kleur.

Weet je waar je naartoe moet? Kleur de vakjes in de passende kleur.

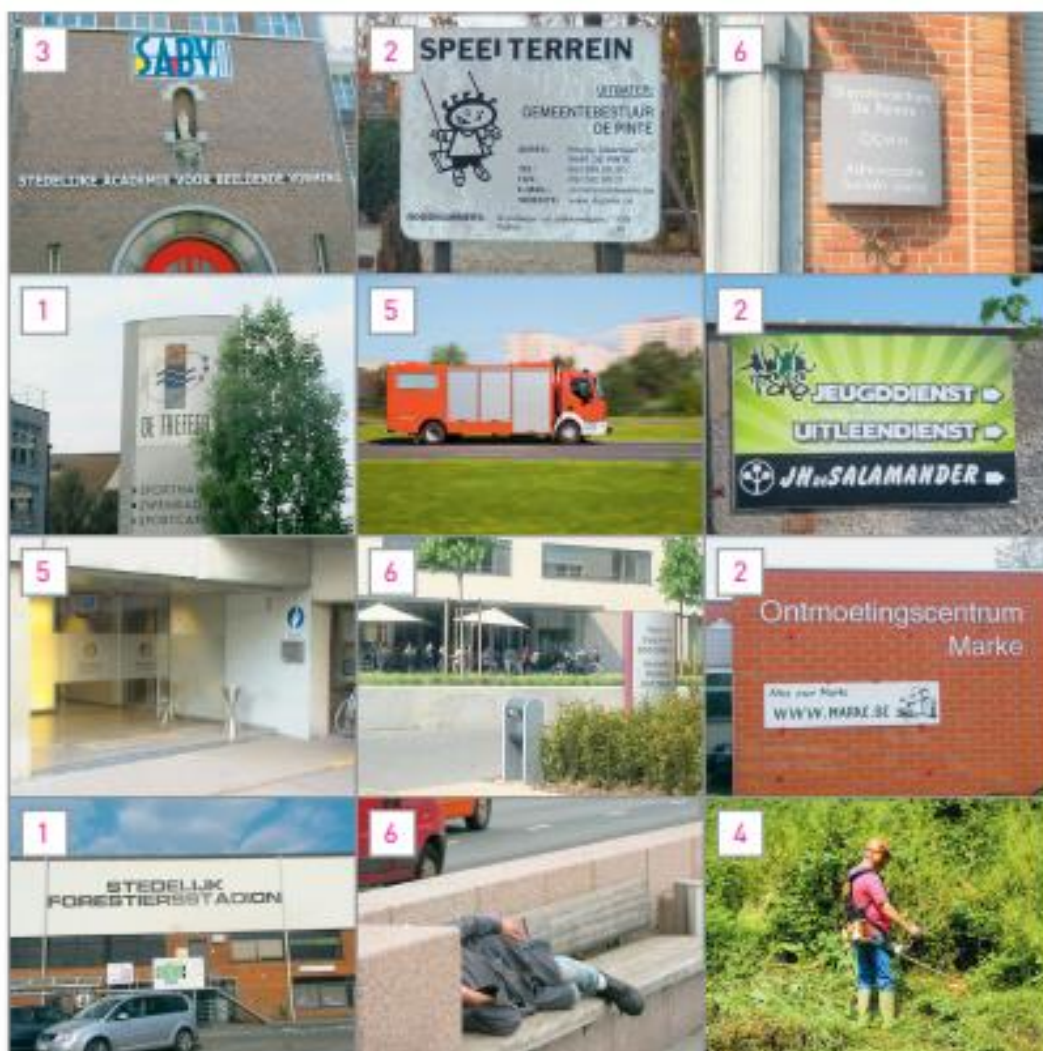
☐	Ik woon nog niet zo lang in de gemeente. Zaterdag zoek ik eens uit wat hier zoal te beleven valt.	☐	Frans wil deze zomer een garage bouwen aan de achterkant van zijn huis. Daarvoor heb je wel toestemming nodig.	☐	Tante Els ligt in het ziekenhuis. Zij is net bevallen. Oom Koen moet de geboorte nog gaan melden.	☐	Ik hoorde dat er in de gemeente een leuke volleybalclub is. Ik zoek daar eens wat meer informatie over.
--------------------------	---	--------------------------	--	--------------------------	---	--------------------------	---

<p>1 Birgit zit in het zesde leerjaar. Vorige week kreeg ze een bericht in haar brievenbus. Ze moet haar eerste identiteitskaart afhalen.</p>	<p>3 Papa heeft zijn rijbewijs verloren. Hij haalt deze namiddag een nieuw in het gemeentehuis. Maar hij weet niet juist waar hij daar moet zijn.</p>	<p>3 Heidi is nieuw in de gemeente. Ze wil graag weten wat er hier allemaal te bekijken of te bezoeken is. Daarvoor haalt ze wat infolders.</p>	<p>1 Papa wil bij ons een houten afsluiting plaatsen langs de straatkant. Hij zal wel eerst eens informeren of dat mag.</p>
--	--	--	--

3 Andere diensten van de gemeente

Vul aan met een cijfer onder de foto's. Kies uit:

1 sport	2 jeugd	3 kunst en cultuur	4 milieu	5 veiligheid	6 DCMW
---------	---------	--------------------	----------	--------------	--------

4 De gemeente wordt bestuurd

Vul in voor jouw gemeente.

naam van de burgemeester	
naam van de schepen van onderwijs	
naam van een andere schepen	
zijn of haar bevoegdheid	

5 De gemeente krijgt hulp

Vul aan onder deze foto's.

gemeente	Vlaamse Gemeenschap	provincie
		
provincie	gemeente	Vlaamse Gemeenschap

Extra Kleef hier een foto van het gemeentehuis of een ander belangrijk gebouw in je gemeente.

1 De provincie

Vul onderstaand schema in. Raadpleeg je bronnenboek.

	gemeente	provincie
bestuur	gemeentebestuur	provinciebestuur
hoofdverantwoordelijke	burgemeester	gouverneur
naaste medewerkers	schepenen	*
vergadering	gemeenteraad	provincieraad

* De groep van medewerkers van de gouverneur noemen we de bestendige deputatie. Dat moeilijke woord moet je niet kennen.

2 Provincies opgesomd

Vul onderstaand schema in. Je mag alle bronnen gebruiken.

grondgebied	provincie	hoofdplaats	een gemeente
Vlaanderen	West-Vlaanderen	Brugge	bv. Roeselare
Vlaanderen	Antwerpen	Antwerpen	bv. Geel
Vlaanderen	Limburg	Hasselt	Genk
Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Gent	bv. Aalst
Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Leuven	bv. Asse

Extra

Wallonië	Luik	Luik	Spa
Wallonië	Namen	Namen	bv. Dinant

Herhaling

1 Verbind wat bij elkaar hoort. Trek een lijn van boven (uitspraak) naar onderen (voorbeeld) .

de uitspraak

Mensen vormen groepen.	In groep doen mensen hetzelfde of zien ze er gelijk uit.	Bejaarde mensen kunnen niet alles meer.	Mensen met een handicap worden geholpen.
------------------------	--	---	--

Opa woont nog alleen in zijn huis. Dat kan hij niet meer zelf schoonmaken.	Rita is blind. Ze gaat de straat op met haar geleidehond.	In het stadion zingen de supporters allemaal samen het clublied.	Mama is in de loopclub. Alleen trainen vindt ze niet leuk.
--	---	--	--

het voorbeeld

2 Verbind wat bij elkaar hoort. Zet cijfer en letter bij elkaar.

1	de agent
2	de bejaardenhelpster
3	de gouverneur
4	de schepen

A	Ik help de burgemeester de gemeente te besturen.
B	Ik ben het hoofd van de provincie.
C	Ik controleer of iedereen de verkeersregels volgt.
D	Ik help de oudere mensen thuis.

1 C 2 D 3 B 4 A

3 Verbind wat bij elkaar hoort. Geef links en rechts het dezelfde kleur.

kunst en cultuur	☐	☐	De gemeente maait het gras op ons voetbalveld.
jeugd	☐	☐	De gemeente vangt een gezin vluchtelingen op.
veiligheid	☐	☐	De gemeente reinigt de grachten in de Schoolstraat.
sport	☐	☐	De gemeente legt een speeltuintje aan in de nieuwe wijk.
OCMW	☐	☐	De gemeente koopt een nieuwe brandweervagen.
milieu	☐	☐	De gemeente zet een standbeeld op het marktplein.